

Poslijeratni period (1945 – 1990)

1. Zajednički dokumenti

МАТИЦА СРПСКА
НОВИ САД

Potpisani učesnici sastanka koji je sazvala Redakcija Letopisa Maticе srpske na završetku ankete o srpskohrvatskom jeziku i pravopisu posle svestrane diskusije održane 8 9 i 10 decembra 1954. godine u Novom Sadu doneli su ove

Z A K L J U Č K E

- 1) Narodni jezik Srba, Hrvata i Crnogoraca jedan je jezik. Stoga je i književni jezik koji se razvio na njegovoj osnovi oko dva glavna središta, Beograda i Zagreba, jedinstven, sa dva izgovora, ijekavskim i ekavskim.
- 2) U nazivu jezika nužno je uvek u službenoj upotrebi istaći obe njegova sastavna dela.
- 3) Oba pisma, latinica i ćirilica, ravnopravna su; zato treba nastojati da i Srbi i Hrvati podjednako nauče oba pisma, što će se postići u prvom redu školskom nastavnim.
- 4) Oba izgovora, ekavski i ijekavski, takodje su u svemu ravnopravna.
- 5) Radi iskorišćavanja celokupnog rečničkog blaga našeg jezika i njegovog pravilnog i punog razvitka neophodno je potrebna izrada priručnog rečnika savremenog srpskohrvatskog književnog jezika. Stoga treba pozdraviti inicijativu Maticе srpske koja je u zajednici sa Maticom hrvatskom pristupila njegovoj izradi.
- 6) Pitanje izrade zajedničke terminologije takodje je problem koji zahteva neodložno rešenje. Potrebno je izraditi terminologiju za sve oblasti ekonomskog, naučnog i uopšte kulturnog života.
- 7) Zajednički jezik treba da ima i zajednički pravopis. Izrada toga pravopisa danas je najhitnija kulturna i društvena potreba. Nacrt pravopisa izradiće sporazumno komisija srpskih i hrvatskih stručnjaka. Pre konačnog prihvatanja nacrt će biti podnet na diskusiju udruženjima književnika, novinara, prosvetnih i drugih

Факсимил Заједничког Новосадског договора са Војвођанима

javnih radnika.

8) Treba odlučno stati na put postavljanju veštačkih prepreka prirodnom i normalnom razvitku hrvatskosrpskog književnog jezika. Treba sprečiti štetnu pojavu samovoljnog "prevodjenja" tekstova i poštovati originalne tekstove pisaca.

9) Komisije za izradu pravopisa i terminologije odrediće naša tri univerziteta (u Beogradu, Zagrebu i Sarajevu), dve akademije (u Zagrebu i Beogradu) i Matica srpska u Novom Sađu i Matica hrvatska u Zagrebu. Za izradu terminologije potrebno je stupiti u saradnju sa saveznim ustanovama za zakonodavstvo i standardizaciju, kao i sa stručnim ustanovama u društvima.

10) Ove zaključke Matica srpska će dostaviti Saveznom izvršnom veću i izvršnim većima: NR Srbije, NR Hrvatske, NR Bosne i Hercegovine i NR Crne Gore, univerzitetima u Beogradu, Zagrebu i Sarajevu, akademijama u Zagrebu i Beogradu i Matici hrvatskoj u Zagrebu, te će ih objaviti u dnevnim listovima i časopisima.

U Novom Sađu, 10 decembra 1954.

Vladimír
 Slovák
 Mihajlo
 Miko
 Z. P. Karan
 Marin
 B. K. G.
 L. K.
 P. J.
 S. M.
 M. G.
 L. K.
 M. K.
 K. L.

General
 M.
 A.
 N.
 M.
 M.
 M.
 M.
 M.

МАТИЦА СРПСКА
НОВИ САД

Састанак књижевника и језичких стручњака одржан у Новом Саду 8. 9 и 10 децембра 1954 године био је логичан и неопходан завршетак анкете покренуте у Летопису Матице српске.

Закључци донесени на томе састанку значајесу макв допринос почетку заједничког решавања заједничких проблема нашег језика. Стога треба поздравити сугестије и предлоге изнесене у Закључцима, посветити им пуну пажњу и настојати да се они спроведу у живот. Нарочито наше највише научне и културне установе наведене у Закључцима, треба да узму у озбиљно разматрање питање решавања оних проблема који су истакнути као хитни и неодложни, као што је израда јединствене терминологије и заједничког правописа.

Gustav Krleža
 Vladimir Bešlić
 Kojin Jelić
 Svetlana Živković
 Vica Zamiatina
 M. Komol
 Novak Simić
 Slavica Borović
 Marijan Matković

Miroslav Bogdanović
 Miroslav Bogdanović
 Miroslav Bogdanović
 Bogdan Kobaretić
 Bogdan Kobaretić
 Svetozar Ćirić
 Svetozar Ćirić
 Svetozar Ćirić
 Svetozar Ćirić
 Svetozar Ćirić
 Svetozar Ćirić

Факсимил Закључака Новосадског разговора са војвођанима

Josip Balčić
 Ivan Krag
 Stevan Jelić
 Ilija Toman
 Đorđe Kaleb
 Vlado Boletić
 Jos. Pašić
Tito Stjepan
 N. Keri
 Mijo Mirković
 Antun Barac
 Stjepan Zuberina
 Vinko
 Štefan Čović
 Ivan Mirović
 Marko Kofčić
 Dra Stambor
 Stjepan Mican
 Kuzman Jelenović
 Uroš Kuzmanović

Skender Kulenović
 Miroslav C. Karbut
 Cvetoje Čučurović
 Radoslav Tencul
 Miroslav Karbut
 Cvetoje Begović
 Ivan Karbut
 Ivan Karbut
 Bepko Zlatić
 because le all came out

Eli Fikri
 Ranko Mirković
 S. Vuk
 Miroslav
 Marko Petro
 Bredžadunak
 Cvetoje Miroslav
 Cvetoje Miroslav
 Ivan Karbut
 Ivan Karbut
 Ivan Karbut
 Ivan Karbut
 Ivan Karbut